

וכמה פני העם היהודי מדמגוגים כאזה בדיוק!

ז'בוטינסקי

בנהריה

השאלה היא אם פרשה זו אינה מגלה בגין ישורונשו, הממשיך להתקיים לצד בגין החדש, ושגישתו הבלתי-רציונלית בשעות-מיבתו מסוכנת למדינתנו.

מנהיג לאומי החי בדרך-קבע על גבול הרגשות המתפרצת, איך אפשר לסמוך על הכרעותיו?

במיקרובים רבים הוא יכול להכריע הכרעות רציונליות, סבירי רות (אם אתה מסכים לתן, אם לאו) — אך במיקרה האחד, שהוא דווקא הקובע, הוא עזר להיכנע להיסטוריה שהיתה רדומה אצלו כל העת, ודעות מעשה שיגרום בכייה לדורות!

אין זה עניין של אידיאולוגיה בלבד, אלא של מיבנה נפשי. די להעלות את זיכרו של זאב ז'בוטינסקי, כדי לעמוד על כך. האם מתאר לעצמו משהו כי אחי רי הזוועה שבוצעה ברחוב שנקרא על שמו בנהריה ז'בוטינסקי, הלאומן הליברלי והרציונלי, מגיב כפי שהגיב בגין?

מי הם יורשיו האמיתיים של זאב ז'בוטינסקי בוויכוח הזה?

מינעת

הזוועות

אחרי שנאמר כל מה שנאמר — איך בכל זאת אפשר לשים קץ לזוועות?

יש רק דרך בטוחה אחת: לשים קץ למילחמה, המוליכה את הזוועות. אי-אפי שר לסיימה באמצעים צבאיים. אי-אפשר לסיימה גם ביער של עצית-לייה. הוצאת-ההורג אך יגבירו אותה.

מילחמה זו, כמו כל מילחמה, תסתיים רק כאשר יימצא פיתרון מדיני, שכל הצדדים יכולים לחיות עימו.

במילחמה הישראלית-מצרית בוצעו מעשי-זוועה לא-מעטים, ואיני מתכוון כאן לפרט את הרשימה. למרות מעשי-הזוועה, הושג השלום.

כאשר מתחבקים מנחם בגין ואנוור אלים-אדאת און איש, מילך כד כמה מטורפים משני הצדדים, מעזה את הזיכרונות השחורים מתמודי-שילשום.

כך יקרה גם כאשר יושג השלום בין ישראל ושאר עמי-ערב, והעם הפלסטיני ביכללם.

האם עד אז איננו יכולים לפעול נגד מעשי-זוועה?

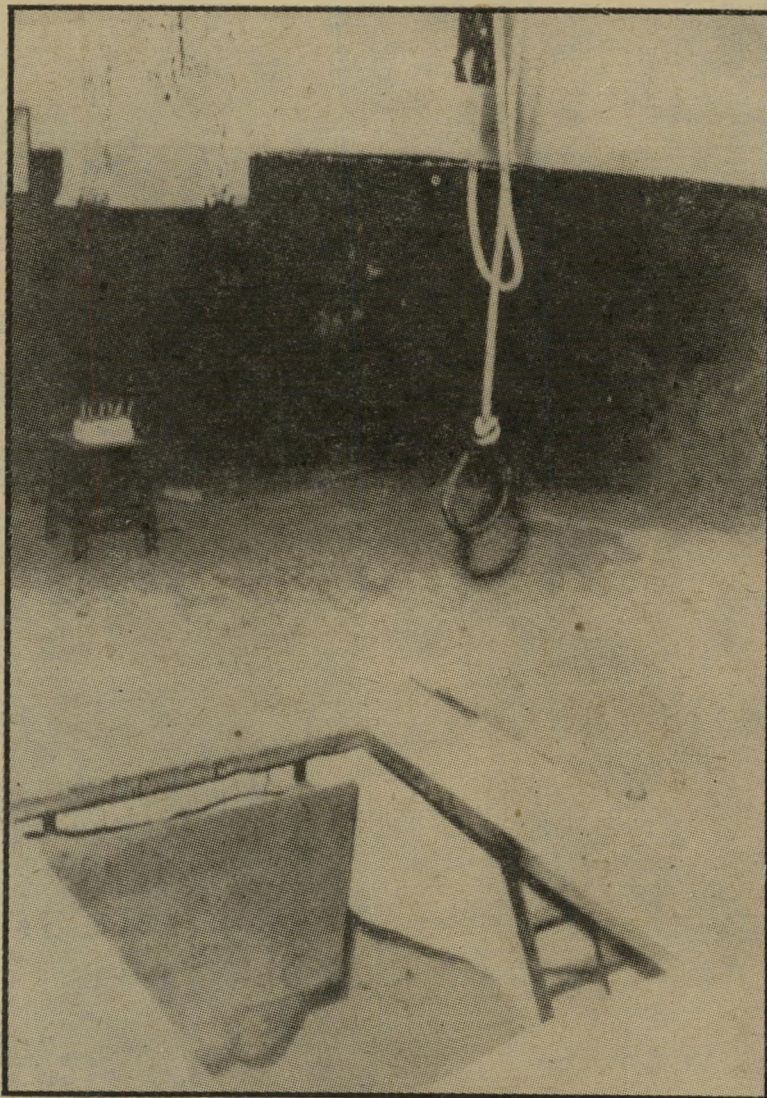
בוודאי שניתן לפעול, והחובה מוטלת עלינו.

גם במהלכה של מילחמה, אפשר לדרוש הקפדה על נורמות של לוחמה. אפשר לדרוש ריש שלא ייעשה עליידי שום צד דבר שי נועד מראש לפגוע בנשים ובילדים, ושאין בו הבחנה בין לוחמים ואוכלוסיה אזרחית.

כאשר ישראל תוכיח שהיא עצי מה מקפידה על נורמות אלה — גם כשהיא מפעילה נשק ארוך-טווח, כיום, ביבשה ובאוויר — היא תזכה להשפיע על דעת-הקהל העני למית, כדי שזו תלחץ על הפלסטיני נים לתרום ממעשים כאלה. אש"ף, המבקש לזכות בהכרה בינלאומית מירכית, והנאבק על דעת-הקהל ברחבי העולם, לא יוכר להיות אדיש לדחף כזה.

מתנה-השלום הישראלי יכול למלא בי-מישור זה תפקיד חשוב — והוא עשוי להצליח במקום שאלף גרדומים ייכשלו.

אך כרגע שהארם הראשון בישי-ראל יוצא להורג בישראל — נדון גם מאמץ זה למוות, יחד עם כל הישגיו הפוליטיים של "בגין הי-חדש" בשנתיים האחרונות.

תא-הגרדום בעכו בימי הכריטים "מעשה שפל מאין כמוהו..."

בהזדמנות זו גם אותי, היה מן הסתם מת-קבל רוב דומה.

באותו רגע חשבתי על הקהל בקירקס רומאי, וגם על הזקנות שישבו וסרגו מול הגילויינה ונהנו מהוצאתם להורג של האצילים הצרפתיים.

כמה קד דמגוג להסית קהל — בכך ארץ! — דתאוות נקם ורצה!

רציונליים נגד עונש-המוות, קמה באולם המולה שגבלה בטירוף. אילו היה צלם מנציח את המראה שנתגלה לעיני, היה התצלום מראה מאות פנים מעוותות בשינר אה ובועם רצחני. בסוף הדיון נערכה הצ-בעה, ורוב עצום הצביע בעד המוות. אילו הוכנס לאולם באותו רגע נער ערבי שזרק פצצה בשוק, היה הקהל מצביע בעד הור-פצתו להורג לאלתר, ואילו הוצע להורג

מזון המרד-דודי אחרי הפיצוץ (1946) האם די בהודעה מוקדמת?

צביעות מצידו, כאשר הוא מייחס את כל מעשי-הזוועות, בכל התקפות, לצד השני בלבד?

יש המייחסים לבגין בפרשה זו מניעים שונים ומשונים.

יש האומרים כי הוא העלה את עניין עונש-המוות מייד אחרי פרשת נהריה כי תימרון פיקחי, כדי להסיח את הדעת מן המחללים הביטחוניים החמורים שנתגלו בנהריה, ושממשלתו אחראית להם. ואכן, השאלות שהיו צריכות להישאל — ושמדרר הרן רמזה עליהן בטלויזיה ובשבועון זה — לא נשאלו כלל. הן נעלמו בלהט הווי-כוח על עונש המוות.

יש הטוענים כי הפעלת עונש-המוות תסיח ביכלל את דעת ההמונים מן המצב במדינה. הקיסרים הרומאיים הפעילו את שיטת PANEM ET CIRCENSIS ("לחם וקירקס"). בקירקס הושלכו גוצי-רים וכופרים אחרים לאריות. לשימתו הרבה של הקהל, ששכח את צרותיו ולא התקומם נגד שילטון מושחת ורודני אשר משל בו.

יש הסבורים כי בגין פועל מתוך חש-בון מדיני קר ומחושב. הוצאת-ההורג יביא, בלי כל ספק, להסלמה גדולה של מעשי האכזריות וההרג, יעוררו לקיצוניים באש"ף לגבור על המתונים וידחפו למעשים עוד יותר קיצוניים. (משום כך מתנגדים מסודות-הביטחון להפעלת עונש-המוות). לדעת בעלי דיעה זו, רוצה בגין בהתפתחות זו, כדי למנוע מראש כל הידברות ישראלית-פלסטינית, שתביא להקמת מדינה פלסטינית שלווה בדרכי-שלום. בגין מעוניין בהס-למה, בקיצוניות, בהעמקת התהום.

אני כופר בכך הדיעות האלה. דדעתי, פועל בגין בפרשה זו מתוך מניעים פסיכולוגיים עמוקים, בלי השכון ובלי מחשבה, בכנות גמור רה ומפחירה.

בעיות

נפשיות

יש פסיכולוגים הסבורים כי בכל רח-בי העולם, סוג מסויים מאד של בני-אדם תובע את הנהגת עונש-המוות (באר-צות-התרבות, שבהן הוא בוטל) או את המשך קיומו (בארצות הנחשלות, כגון ברית-המועצות, שבהן לא בוטל).

אין לזה קשר לשום הגיון, הסטאטיסטי-קה של הקרימינולוגים הוכיחה מעבר לכל ספק, כי אין לעונש-המוות שום כוח-הר-תעה, לא לגבי פושעים פלייליים, לא לגבי פושעים פוליטיים, לא לגבי טרוריסטים ולא לגבי לוחמי-חרות. הפשיעה לא עלתה בשום מקום שבו בוטל עונש-המוות, ולא ירדה בשום מקום שבו הונהג עונש-המוות מחדש.

הפסיכולוגים האלה טוענים כי הדרישה לעונש-מוות נובעת מתוך מניעים אישיים עמוקים, בלתי-ימדי העים לבעייהם. היא מהווה סימ-פטום למצב נפשי מסויים.

קל לעמוד על כך כאשר בוחנים — ולוא גם בטביעת-עין בלבד — את סוג האנשים התובעים אצלנו את הנהגת ערב-נש-המוות. אחוז ניכר במחנה זה מורכב מאנשים שבסלאנג העממי היינו מגדירים אותם כ"פסיכיים", ולא רק ביגלל סיבה זו. ברור כי אלה הם אנשים שיש להם בעיות נפשיות חמורות, והשאיה לעונש-מוות עוזרת להם להתמודד עימן, איכשהו. הכמיהה לתליין יכולה לנבוע משינאה-עצי-מית עמוקה.

לא מכבר השתתפי בדיון על עונש-המוות, בפני קהל גדול שהיה מורכב ברוב בו המכריע מאנשים קשישים, "קהל של שבת", דמגוג לאומני, מחסידיו של מנחם בגין, הרתיח את הרגשות בקלות. הוא לא שכח את ששת המיליונים, את האינקווי-זיציה, את היהודים שנהרגו בכל הדורות, את הגולגלות.

כאשר העליתי בשקט את הנימוקים הי-